

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szőchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLÉ.

Alapította:

DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Fél évre 7 korona | Egy héra 1 K 20
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Fél évre 14 korona | Egy héra 2 K

A makói kereskedőkről

Makó, aug. 5.

A makói pénzügyvilágra a főleg épületében nagy csendben folynak az adótárgyalások és kivetések. A makói kereskedők kerülnek sorra, akik a sok sikertült gyereknép, vöröskereszt nap, tüntetésnap, árva nap s nem tudom milyen nap után ezeket a tárgyalásokat bátran nevezhetik államnapoknak, mert az az egy bizonyos, hogy amit itt látunk a kereskedőkre, az egészen s föltétlenül az államhatalomnak jut.

A makói kereskedelem és kereskedők felett elgondolkozva lehetetlen, hogy egy s más dolog felett nyiltan ne mondjuk el véleményünk.

A jelen vi zonyok között jellemző, miként igyekeznek a társadalom hatalmas gazdasági küzdőlények minden nyígt sulyát a magyar kereskedő osztályra tolni. Pedig egyformán kell viselni ennek a súlyát, hátrányait, eltiltásait és megítélését minden egyes gazdasági rétegnek. Éppen azok, akik a gazdasági harcokban felül vagy kívül állanak és legfeljebb szenvedő alajai azoknak, jó lélekkel mondhatják a kelesöntés vádaskodás és szemrehányás hallatára: vak veti világtalannak a szemere.

Egyik foglalkozási réteg a másiktól vár és követel önzetlenséget, azonban elénk tárja azt a keserűen kesegtató mozgófényképet, hogy mindegyik gazdagodni, vagyont szerezni. Hisz ez elvégre természetes, mert mióta emberek vannak, élnek és mozognak, kiki mindig nagyobb bért szeretne munkájának.

A szenteskedés, ha valamely gazdasági réteg ezt tagadja és a sok „de” és „hanem” utvesztőjébe esüri, csavarja.

A háboru ideje alatt sehol sem hallani, hogy a gazda sokalná a bucsért, serlésért és más élelmiszeikért megszabott árat, pedig ezek csakugyan nélkülözhetetlenek az ember fentartásához. A gyáros se tartja soha eléggé magasnak az általa gyártott iparcikkek árát. E két tényező és a fogyasztó között jut ki a kereskedőnek a puffer szerepe, a kereskedőt tartja magától védő páncélként egyik is, a másik is és mivel közvetlenül a fogyasztó jelentkezik, ennek osztályrésze az „árdrágító” jelző.

Furcsa jelenség, ha a kereskedőtől követelik, hogy ő tegye olcsóvá vagy legalább is olcsóbbá az árut, amiben neki nincs ereje. Majd ha lezajlik a háboru és visszatér a nyugalom, talán szám szerint meg lesz állapítható, hogy a forgalom nyereségének a zöme bizony nem a kereskedőnek, hanem a gazdasági és nagyipari termelésnek jut. Amint ez természetesen is.

A kereskedő foglalkozásának egyik hátránya a nyilvánosság, amely előt mutat. Ezért kedve tárgya a hatósági intézkedéseknek, a megadóztatásnak. Az ő terhére az utolsó szemig kímélték, hogy mit kapott vagy szállított a vasuton. Az ő üzlete nyilvános, ott minden pillanatban beállíthat a rendőr, a finácé, a hatósági közeg, őt mindenki „ellenőrzi”.

Hisz ha a M. F. U. ban közzé tenné a legújabb adójavaslatokat, mindenkinek személtlenék a kereskedők sokasága, ellenben alig szerepelnek említésre méltó nagyságban a többi foglalkozások. Pedig csak nem tétélezhető fel, hogy pusztán a kereskedő nyert a hadseregnek szállított lovakon, ok-

rón stb. s hogy a liszten, iparcikkekben csak a kereskedő nyert, de a „szegény” termelő füres kézzel ment el a vásártól.

Most, amikor az újabb adókivetés egy időszak van kúszóban, nem lehet eléggé kiemelni a régi igazságot, hogy az államnak ma teljesen pártatlannak kell lenni. Higgadtan, nyugodtan kell az egymás ellen unokortodó társadalmi rétegek által felvitt hullámverés között állani és uralkodni.

Éppen az államnak kell rendet teremteni és tevékenységével megnyugtati a háboru által kúszóban is túl magasra esigázott idegességet.

Az adó megállapítása nem bucsú bot, hanem erkölcsey mérce, melynek segítségével kell megszabni az, hogy kiki viselje az állam terhére nyeresége, vagyona és teherbírása szerint.

A társadalom ezernyi baja, a kenyérért küzdő millióknak nagy kérdése majd a háboru után fog előtűnni. Minden erőt tehát már most és ugy kell igénybe venni, irányítani és felhasználni, hogy gondolkjunk a jövőre, mert sok dolognak lesz még, fájdalom, bőije is.

És gondoljon hivatal és hatóság arra, hogy működését nem illetheti egymás karórvendő legyűrésére irányuló ellentétes társadalmi áramlatok s hogy a felelősséget ne hátrítsuk másra, hanem viselje kiki azt a felelősséget, amely reá igazság szerint joggal hárullik.

Tanuló leányok jó fizetéssel fölvetetnek WEISZMANN MALVIN kalaptermében. Telefon 174 szám.

Hivatalos jelentés az olasz frontrol

Budapest aug. 5.

A főh. diszallás jelenti;

A helyzet változatlan. Az Isonzó harcban több szakaszán az ellenség tüzésége élénk tevékenységet fejtett ki.

Hindenburg

Volhíniában

Berlin, aug. 5.

Hindenburg tábornagy Luerdorf vezérkari főnökkel ma a volhíni frontra érkezett; az egész hosszú uton a csapatok ujongva üdvözölték.

Románia nem háborúzik

Genf, aug. 5.

Beavatott helyeken lehetlennék tartják, hogy Bratiano kereszül engedí Románián az oroszokat, mert ha ezt megtenné, Románia maga ellen találná Németországot. Románia kerülni akarja a háborut.

Kopenhága, aug. 5.

A „Ruskoje Slovo” bukaresti jelentése szerint a né, yes

Gazdaözönség figyelmébe!

„Haditermény Részvénytársaság”

részére gabonabevásárlást ez idényben is folytatom.

Iritz Nándor, a Haditermény r. t. bizományos.

szövetség diplomatai közötték Romániával hogy az ó-naptár szerinti augusztus 3-ika után Románia esetleges beleavatkozása a háborúba nem viseli magán a szövetségi cselekedet jellegét, ugyanennek a lapnak egy másik jeentése szerint Románia beavatkozása a kevés a kilátás.

A téli háború

Genf aug. 5.

Artoux volt francia miniszter egy gyűlésen beszédet mondott, amely alkalommal azt fejtette, hogy a harmadik téli háború elkerülhetetlen mert a szövetségeseknek ad dig kell harcolni, amíg a németeket teljesen el nem verték.

Új harcok a keleti török frontokon

Luganó, aug. 5.

Milanói lapjelentések szerint az angol hadvezetőség felszólította a lapokat, hogy Mezopotámiában és a Tigris folyónál kezdődő harcokkal ne foglalkozzanak.

A legöregebb Makóiak sorozása

Megjelent a hivatalos hirdmény

Makó, aug. 5.

A legöregebb makóiak sorozására nézve a katonai ügyosztály ma a következő hirdményt bocsátotta ki:

Az 1866. évtől 1877. évig bezárólag terjedő időben született népfelkelő pótsemléje.

A Makón tartózkodó bármilyen illetőségű magyar vagy osztrák honosságú, 1866. évtől 1877. évig bezárólag terjedő időben született népfelkelésre kötelezettek tartoznak

a magyar királyi honvédelmi minisztérium 6400 elő i 18-1916 számú rendelkezése folytán Makón, a városban a nagytermében tartandó népfelkelési bemutató pótsemlén a törvényes következmények terhe alatt megjelenni a következő sorrendben és pedig:

1916 augusztus 29-án az 1877., 1876., 1875., 1874., 1873., 1872 és az 1871. évben született makói és vidéki illetőségűek;

1916 augusztus 30-án az 1870., 1869 és az 1868. évben született makói és vidéki illetőségűek;

1916. augusztus 31-én az 1867., 1866. évben született makói és vidéki illetőségűek és az eddigi számlákról elmaradtak és a makói lókorházhoz kivezényelt egyének.

A szemlére okvetlen elhozandó az utolsó népfelkelési szemlén nyert népfelkelési igazolványi lap vagy amennyiben az illető a tényleges szolgálatból bocsátott, az erre vonatkozó bármely katonai vagy felülviszgalati okmány.

Aki a pótsemlén szemlén meg nem jelenik, vagy a behívásparancsnak nem tesz eleget, azt kárhatalommal elővezetik és a törvény teljes szigorával büntetik.

A battonyai ökrök

Tizenháromezer korona két pár ökr

Makó, aug. 5.

A battonyai vásárok mindig híresek voltak a maguk vidékén, országos hírre azonban csak most vergődtek, két pár ökr révén, a melyek gazdát eseréltek a legutóbbi battonyai vásáron. Adták és vették pedig a négy cimeres barmot tizenháromezer koronáért, olyan töméntelen pénzért, amennyit korábban évszámra is alig látott egy magyar falu.

Azt nem írja tudósítónk, hogy ki volt az eladó és ki a vevő, pedig jó volna azt is tudni, miután nem mindegy, hogy ügynök kézből vándoroltak a ügynöki kézbe, vagy egy gazdától a másikhoz. Tizenháromezer korona mindenestre tiszteltreméltó összeg, de ha elosztjuk is néggyel, még mindig olyan ára tellett egy egy ökrnek, amire még két éve alig gon-

dolható ez a szerény és igénytelen megtartózkodó háziállat.

Most pedig, ha nem is az utolsó fillérig, de körülbelül ez az ára az ökrnek, nemcsak a battonyai vásáron, hanem az egész országban, és immár meg sem akadnak a jámbor állatnak ezen a szédítő karrierjén, miután néhány száz rizskása sem kerül lényegesen kevesebbe.

Egyébként, mondja a tudósító a többi állat rendes áron kelt el.

Az ország dolgairól

Az adójavaslatok. — Károlyi felszólalása

Makó, aug. 5.

Majd egy hónapi szünet után augusztus 9-én folytatja tanácskozásait a képviselőház. Az Apponyi vezetése alatt álló függetlenségi párt augusztus 8-án, kedden értekezletet tart. Ezt megelőzően a párt elnöki tanácsa tanácskozik. Augusztus 5-én az ellenzéki együttes bizottság tartott ülését, amelyet az adójavaslatok tárgyalásának előkészítésére küldtek ki. A bizottság módosítási tervet készített az adójavaslatokról s azt átadta Teleszky pénzügyminiszternek.

A képviselőházban Károlyi Mihály gróf nyilatkozni fog a függetlenségi pártból való kilépéséről. Ezzel kapcsolatban a következőket mondotta:

— Ismertetni fogom az új függetlenségi csoport politikai aspirációját és anélkül, hogy öt személyében aposztrofálnám és anélkül, hogy vele polémiát ohajtanék: megmondom, mi választott el bennünket Apponyitól és követőitől. Meg fogja tölem indirekt tudni a közönség, hogy mi a különbség Apponyi pártja és a mi pártunk között és hogy amit akarunk, azt más módon, más tempóban kíséreljük meg, mint Apponyiékat.

— Szólani fogok természetesen a háborus kérdésekről is. Világos,

hogy ezt csak a legnagyobb általánosságban teszem, mert a helyzet oly kényes, hogy alaposabb megvilágítás lehetetlen. Sokan azt várják, hogy én küpolitikai téren is nagy és új dolgokat mondjak. Erről azonban szó sem lehet. A helyzet ezidő szerint lehetetlenné teszi ezeknek a kérdéseknek behatoló parlamenti tárgyalását.

Itt említjük meg, hogy Andrássy Gyula gróf kihallgatása után meg Apponyi Albert gróf és Rakovszky István várja a királyhoz való meghívását, ami hamarosan megtörténik.

NAPI HIREK

Makó, aug. 5.

— A köziga gátási bizottság ülése. Csanádvármegye közigazgatási bizottsága szerdán e hó 9-én tartja rendes havi ülését Hervay István alispán elnöksége alatt.

— Köztisztviselők szövetkezete körösvényem aláíról felkérem hogy folyó hó 9-én szerdán délután 4 órakor a főgimnázium tornatermében okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Kik még nem küldték vissza az ívet, kérem, azt sürgősen visszajuttatni Guseó Ferencz.

— A tarhonygyártás szabályozása. A liszt feldolgozásáról szóló rendelet a tarhonykészítésre néve akként intézkedik, hogy a kereskedelmiügyi miniszter előírásai szerint a H. T. fogja a feldolgozandó lisztet a múlt évben is füzemben volt ipartelepek közt elosztani. Értésülésünk szerint most folyik az adatgyűjtés, hogy erre a célra mennyi liszt lesz rendelkezésre bocsátható, továbbé, hogy mily nagyságban szabassék meg a tarhonya ára. A H. T. ugyan is nemcsak az árat fogja megszabni, hanem valószínűleg a kész cikkeket is maga fogja átvenni. Helyeseljük, hogy a kormány a háborus időben korlátokat kíván szabni a liszt feldolgozásának, de tegye lehetővé, hogy az egyes háztartások maguk készítsék tar-

Ideálisan szép üde arcbőr

Máshol sehol, csak kizárólag fehér és crém színben, Ideál-szappan.

ma már egyedül a Kudar-féle Makói Ideál crémmel, Ideál arctej ápolásával érhetünk el, 1000-nél több elismerés bizonyítja, hogy pattanást, arcvörösséget, májfolyót, szeplőt elmulaszt. Makó-Ujváros Kudar-féle gyógyszerárban szerezhető be. Törvényesen védve van. 1 tégly Ideál-crém. 1 üveg Ideál-tej, Ideál-pouder rózsá. Kudar Lajos gyógyszerára, Makó-Ujváros.

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók Pallagi-cégnél

honyaszküldetűket; a népelelmezőknek ezt a nagyfontosságú cikkét. A makói ember tarhonyalevest készít magának, mikor nagy munkát teljesít és tarhonyával tudják legjobban kitölteni a hustalan napokat. A nagy gyárak tarhonyakészítményét nem épen azok vehetik meg, akiknek erre legnagyobb szükségük van, mert hiszen megrendeléssel és szállítással kompromittálódik a beszerzés. Ellenben a mindenféle elszórt háziipar gondoskodik a maga környezetéről, leginkább gondoskodhatának azonban minden háztartás magáról, ha tarhonyakészítésre listát engedelmaznének számára.

— **Értesítés.** Szives tudomására hozzuk, a tiszti körösnéknél, hogy a főtéri három gyógyszerár között, a mai vasárnap délután 1 órától hétfő reggel fél 8 óráig Sándor Zsigmond szolgálja ki a gyógyszereket. Dél előtt azonban mind a három gyógyszerár.

GABONAVÁSÁRLÁS. A Haditermény Részvénytársaság részére a makói keresztény fogyasztási szövetkezet gabonát vásárol. A gabonaátvétel a raktárhelyiségben (Szalkay-féle ház a vasuti raktárral szemben, a Lonovics-sugárút végén történik. Pénztár a szövetkezetben, Főtér, Dégi-féle ház.

A leglátogatottabb magyar fürdő

A kétezeröttszázadik fürdővendég

Makó, aug. 5.

Az idei fürdőévadnak legnagyobb szenzációja kétségtelenül a teljesen újjáalakított Püspökfürdő, melybe valószínűleg bucsújárás történt, úgy a gyógyulást mint az üdülést kereső fürdővendégek részéről. A nagyszerű gyógyítási fürdőt mint megemléztük, teljesen újjáalakították a megnyitása óta — rövid, pár hónapja, a kétezeröttszázadik fürdővendég érkezett oda gyógyulás végett.

A világfürdő sorába emelkedő Püspökfürdőn az alig nyolc hetes nyári szezon rövid terama alatt immár a kétezer ötvenedik beteg érkezett meg, hogy az Isten áldotta csodás hatású vízekben keresen és találja gyógyulást.

A vendégeknek amas imponáns nagy tömege bámulattal és elismeréssel sítelve látja azt a hatalmas fejlődést, melyet ez a földművelhetetlen erejű gyógyfürdő Komzsis Alajos a fürdő új bérlelője és a látókora moderna felújítása és szakavatott vezetése mellett elért. Itt van a kétezeröttszázadik vendég, akit Komzsis Alajos saját uri házában vendégül fogadott. Egy esetben szenvedő beteget ért ez a nagy megtisztelés aki a következő levelet írta hozzánk.

Igen Tiszelt Szerkesztő Ur!
Amit egy kévíz fürdő, sem már használt fürdő sem produkált, azt a Szent-László Püspökfürdőben találtam még néhány napi fürdőhasználat után már sokkal jobban érzem magamat, ezen felül pedig mint kétezeröttszázadik vendég. Komzsis Alajos ur, a fürdő bérlelője meghatóan kedves figyelem jellel lépén tízenegy napon át teljes díjtalan fürdőhasználatban és ellátásban részesít. Kérem szerkesztő urat, hogy nagyrabecsült lapjahasználatát fejjeze ki Komzsis Alajos urral szemben köszönetemet. A magyar fürdőügynek azt az áldozatkéssé fejlesztését.

Kiváló tisztelettel:
Novák Bogdán,
bihar várm. tisztviselője.

Füstöljünk kevesebbet

Makó, aug. 5.

A dohányosok nem kis megdöbbenésre napok óta tartós asszáltoztatású a trafikok polcain. Nincs cigarettá, s-miniféle nincs, a népszerű salvarkaneműk ki fogya után elpusztították már az eddigi mérték melőzött, szíhatatlan fajájukat is.

A cigarettainség krénikumnak igérkezik. A Dohányjövődék Központi Igazgatósága kijelenté, hogy a gyártás már július elseje óta harminc százalékkal csökkent és ez szinte egyenes arányban van azaz, amennyivel a háborús évek óta a dohánytermékek fogyasztása emelkedett.

A produkció esőkkénése annak tulajdonítható, hogy az árubehozatal elé leküzdhetetlen akadályok torlódtak. Míg eselőtt Amerikából kaptuk egy részét a dohánymennyiségnek, Anglia legutóbb a dohányt is a dugárak közé sorolta.

Törökországban a vasutakat hadicélokra használták föl, amellett a Fekete tengersen való teherhajózás is csaknem teljesen megszűnt, elmaradt tehát a törökországi import jó része is.

A dohányjövődék egyetlen helyes módját ajánlja annak, hogy a cigarettalásókat könnyen elviseljük: füstöljünk kevesebbet.

Bérlés föld.

A kizombori határban 50 hold hagymaföld bérlésére adé. Közlelbbi megbeszélés Kizomboron.
Özv. zombori Rónay Aladárné.

Erdő ház és járandó.

A Zrínyi-utca és Munkácsi-utca sarkán lévő HÁZAM, melyben üléshelyiség is van, valamint az Ardiós oldalon lévő egy járandó, örökáron szabadkézből eladó. Értékesíteni lehet:
KOVÁCS JÁNOSNÁL
Zrínyi utca 32 sz. a.

Színház

Legénybucsu

Zsoltot ház nézte ma végig a Nádasy-színházban bemutatkozását, amely minden tekintetben megfelelt a hozzáfűzött várakozásoknak. Strausz kitűnő operettjét, „Legénybucsu” játszották. Az előadás igen kitűnő volt. A szereplők egyből egyig hozzájárultak az osztatlan sikerhez. A kitűnő darabot vasárnap este megisméltük.

* A „Táncosnő” bemutatója. Lengyel Menyhért nagyhatású színijáték, a Táncosnő, hétfőn került bemutatásra a címszerepben Völösi Rózsival. A kitűnő darab mindenütt, ahol bemutaták, nagy sikert aratott és nálunk is nagy az érdeklődés a bemutató iránt.

* Öngyűsága ruhája. Knoblauch hatásos énekes játéka kedden és szerdán este került bemutatásra színházunkban. Az Öngyűsága ruhája rendkívül érdekes, mulatságos darab és zenéje is elsőrangú. A darab női főszerepét Révész Ilonka játssza és énekl. Partnere Sugár Gyula lesz. Erre az előadásra már lehet jegyeket előre váltani.

REGÉNY

Egy világörök történet.

(1248)

124. fejezet.

A keserűség pohara egyre telik.

— Nem lehet! kiáltá egyszerre. Önök tévedésben vannak! Szappanos Illés nem főszemű!

— De nem régebben aszá lett, mert valami titkos kirázdulás alkalmával elvesztette egyik szemét. De különben nem azért hívtam én önt, hogy vitakozom vele! Az már be is van bizonyítva, hogy Szappanos Illés egy bankóhamisító társaság feje és fő főmestere, aki Rómában Del Monte, lit pedig Montenuovo gróf alároa alatt lépett fel.

Pélsy e szók hallatára forogni látta maga körül a mindenséget.

— Lehetetlen, lehetetlen! rebegte faldokolva.

— Tagadja tehát, hogy ezreket kaptak volna beváltás végett?

— Bevallom, kaptunk!

— Hány darabot havonként?

— Körülből négyszázat.

— És kiváltotta be ezeket?

— Én! válaszolt Miel halkan.

— Jó, hogy legalább ezt is nem tagadja! Persze nem tagadhatja, mert minden helybeli pénzüntézetet végig járt felváltás végett. A beváltott pénznek egy esekély részét a látszat kedvéért szétosztották a város szűkölködői között, a másik nagyobb rész megmaradt Montenuovo gróf, vagyis helye-

sebben Szappanos Illésnek, a bankóhamisító királyának! Nos, nem így történt?

— Körülből, így történt, de tagadom, hogy úgy lenne, amint ön mondja

— Maledetto! Ordított fel a kapitány, szemembe meri mondani, hogy valótlan állítók? Mikor kapták a legutolsó pénzküldeményt.

— Nyolc nap előtt!

— Mennyi ezres volt?

— Száz darab!

(Folyt. köv.)

Nyilttér

Nyilatkozat.

Alulírott ezennel kijelentem, hogy tőlem különváltan élő feleségemnek Faragó Andrásné Kurai Annának senki semmiféle hitelt vagy kölcsönt ne adjon, mert azért felelősséget nem válllok és adósságait ki nem fizetem.

Makó, 1916 augusztus 5.

Faragó András

1914 óta hadbavonult

(E rovatban közölttekért nem válllok felelősséget a szerk.)

Eladó

Az innenső jángor mellett lévő 35 hold belső járandó földem, 2 tanya-épülettel, jó ivóvízzel, 1 es fél hold ottott szőlő és nemes gyümölcsfákkal beültetve, egy darabban vagy részletben is; továbbá egy nagy rosta egy s-ölli eke-kapa és egy közép-nagyságu öntött vasüzehely.

Ilovszky Pál

iparbanki pénztárnok.

Kiadó föld.

Az apátfalvai első dülőben, a püspökuradalomra megy véggel 4 köblös föld

hagyma alá egy évre kiadó;

Értekezni lehet:

Özv. Erdői Sándornéval Szegedi-utca 54 szám alatt.

Eladó ház és föld.

Toldi-utca 62. számú ház és a Királyhegyesi ut mentén

egy fejjárandó

szabadkéből eladó. Értekezni lehet: A feati szám alatt.

Eiadó ház.

Kiscsilleg utca 6 sz. alatti öt padolt szobás házam, pincse és speiszal, az udvarban szép gyümölcsfákkal eladó. Értekezni lehet.

Kelner Samuel

tulajdonossal ott, vagy Paosirta utca 52 szám a. vegyes-kereskedésomban

Kiadó föld.

Hatrongyoson, a vásárhelyi határ-
szélen, Jenei Ferenc tulajdonát ké-
pező

2 fertály tanyaföld

a rajta levő épületekkel együtt ha-
szonbérbe kiadó. — Értekezni lehet
Batthányi utca 39. új szám alatt.
Azenkivül: sz. Ürmösben

10 hold föld

hagyma, vagy gabona alá haszon-
bérbe kiadó. — Értekezni lehet:

Dékány Jánosné

Batthányi utca 39. új szám alatt.

Parcellázás.

Csanád megyében, Földeák község
határában, a községtől 12 km., Pü-
spölké községtől 4 km., Hódmező-
vásárhely 14 városától 15 km., a
csanádi püspöki és batthányi uradal-
mek társaságában fekvő Návay
birtokból özv. Majerfiné fele

**240 holdas lucerna és
hagyma termelésre kiválóan
alkalmas prima réti föld**

5, 10, 15, 20, 25, 30, 35, és 40 hol-
das részletekben kedvező feltételek
mellett örökáron eladó, vagy ugyan-
ilyen részletekben haszonbérbe 1916.
október 1-től kezdődőleg kiadó. A
vételár kétharmad része köles n
adatik előnyös kamattal mellett, ta-
hát a vételárnak egyharmad része
fizetendő ki. Bővebb felvilágosítást ad

Borbás Sándor.

a Népbank vezérigazgatója Hódme-
zővásárhelyen, vasárnapokon a hely-
színén.

Földhaszonbérbeadás

Oláh Sámuel Vásárhelyi utca 31. sz.
a. lakos kiadja a Komlósi úton belől
levő dűllőben Szilágyi István szom-
szédségében

20 kat. jó minőségű földjét

hagyma termés alá haszonbérbe
Értekezni lehet a fenti szám alatt
vagy kint a tanyán 106. sz. a.

Föld és ház eladás.

Belsőnyomáson a Dorka dűllő mellett
11 kat. hold föld

és az Uri utca 38. számú
sarek ház,

örökáron szabadkézből ELADÓ.
Bővebb felvilágosítást nyújt

Breuer Dezső

Makó főtéren

Haszonbérbe kiadó föld

Nagy Gy. József, makói Kálvin utca
10. szám alatti lakos kiadja a
Rákosi úton belől a második dűllőben,
a deszki Kovács József fele

9 fertály tanyaföldet,

több évre, esetleg hasznának is. Ugy-
szintén a belsőnyomáson, a haszon-
bér végénél, Nagy Gy. Sámuel és
Erdei szomszédságában mindegy

12-13 kat. hold föld

az 1916. év október 1-étől napjaitól
kezdve, több évre haszonbérbe kiadó
hagyma alá is.

Értekezni lehet a fenti szám alatt a
tulajdonossal.

Kiadó földek.

Gerizdesen és a belsőnyomási Breuer
tanyán

hagymaföldek

haszonbérbe KIADÓK — Bővebb
felvilágosítást nyújt

Breuer Dezső

Makó főtéren.

Kiadó föld.

A Cs. Palotai utcán levő
25 kat. hold föld

a rajta levő tanyáépületekkel együtt
okt. 1-től több évre bármitféle ter-
més alá haszonbérbe kiadó. A bérelni
ohajtók értekezhetnek

Veres Péter

v. gazda tulajdonosnál, Hold utca
21. sz. a. vagy a város gazda hivata ba.

KIADÓ FÖLD

Nagy jángoron 9 kis hold föld, mely-
ben 5 kis lénc szőlő- és gyümölcsös
föld is van, felibe, vagy hosszabb
időre haszonbérbe is kiadó. Valamint
a házhoz idehaza ruhaneműek, egy
könyvtár, hordók, stielázik, egy üz-
leti károk és sítő vasredőnyvel el-
látva, és egy kis sájer kocsit eladó.
Értekezni lehet Benkő Pálné tulajdo-
nossal, Kivási utca 2. szám alatt.

**Here széna rudas-
ban kapható
IRITZ MIKSÁNÁL****Kiadó földek.**

A dái ugarban, Sárkány Imre szom-
szédságában

1 és fél köblös ugarföld

valamint az igási ugarban, özv. Igaz
Imréné szomszédságában

2 köblös ugar föld

és Kisjankab József szomszédságában
7 köblös ugarföld haszonbérbe
kiadó.

Értekezni lehet:

Martonosi Péterrel

Apaffy utca 13. sz. a.

Kiadó föld

Csókáson levő

2 és fél fertály föld,

több évre gabona vagy hagyma
alá KIADÓ. — Értekezni lehet:

özv. B. Nagy Imrénével

Kálvin-utca 6. szám alatt.

Kiadó föld.

A királyhegyesi-utca mentén, a Glinber
féle tanya szomszédságában

12 katasztrális hold föld

haszonbérbe kiadó. — Értekezni lehet:

Baróczy József

tulajdonossal, Pázmány utca 7. szám,
a kath. templommal szemben.

Kiadó föld

A Komlósi utcán, a köhid szom-
szédségében

15 járandó

kukorica, vagy gabona alá haszon-
bérbe kiadó, valamint egy jórban
levő szekér és fias ló eladó.

Értekezni lehet:

Takács Imrénével

Návay Tamás utca 9. szám alatt.

**A Zeitler gőzmalom-
ban molnárok és
malom-munkások
felvétetnek**

Felvétetik egy ügyes fia-
tal esetleg középkorú em-
ber, kinek jó jártasága
van bor, sör, és pálinka
üzletben

Iritz Samuel özv. cégnél

Földhaszonbérbeadás

Az óbékai határban, Sainai féle földem
15 kath. hold,

a rajta levő tanya épülettel együtt,
több évre gabona vagy hagyma alá
KIADÓ. — Értekezni lehet:

Benkő Illésnével

Szent Gellért utca 12. szám alatt.

Jó és olcsó

munkát ha óhajt, forduljon
teljes bizalommal az alant irt
céghez. Üzletben ruhatisztítást,
javítást, átalakítást

**női és férfi ruha-
neműekben elvállalok**

Kivánatra házhoz megyek.

A n. é. közönség szives párt-
fogását kérve, vagyok kiváló
tisztelettel:

Nagy István

szabó-mester, Hajnal-utca 14.

Felvétetik egy ügyes
kisasszony Iritz Sámuel
özv. cégnél.

Két ügyes fiu tanulóknak
felvétetik a „Makói Füg-
getlen Ujság” nyomdá-
jában.

Marhabört,

lóbört, juhört, nyulbört, bárány-
bört, csikobört és mindenfajta
bőröket és gyapjút, a legma-
gasabb napi árban veszek.

Löwenstein Ármán

Deák Ferenc-utca 48. szám.
Fácskai bormérés mellett.

Felvétetik egy ügyes
kiszolgáló leány IRITZ
Samuel özv. cégnél.

POOR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szer: szeplő, máj-
folt, arc-, kézvörösség és min-
denféle bőrtisztálanság ellen.

Vilma hajpor. Vilma szap-
pan és hajfijító szer.

Ára: Vilma-crém 1 korona,
Vilma hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill, Hajfijító 1 K.
Ezen piperezerek több kiállításán
éremmel lettek kitüntetve.

Értesítés.

35 gkoronák, hidak, egész fog-
sorok, szájpaddás nélkül, arany-
ból, platinából

fogtömések

ezüst amalgamból és a fog
színevel azonos porcellánból.
Fogkövek eltávolítását, fogak
fehérítését és hibás fogsorok
átalakítását vállalom. 23 éves
fogtechnikusi gyakorlatom alatt
több éven át Budapesten és
Berlinben is szerzet tapasztal-
talataim felbátorítanak arra,
hogy ezen szaktudásomat a
nagyérdemű közönség becses
figyelmébe ajánljam.
Teljes tisztelettel:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Uri-
utca, Böhm-féle ház, Makón.

**Valódi kejszin barack
pálinka**

10 éves kapható. 8 korona
literje

Iritz Sámuel özv. cégnél